

9. Praktyczna ocena jakości klasyfikacji

dr inż. Urszula Libal

Politechnika Wroclawska

2015

1. Zbiór uczący i zbiór testowy

1. Zbiór uczący

— służy do konstrukcji (treningu) klasyfikatora w procesie uczenia

2. Zbiór testowy

— służy do weryfikacji jakości klasyfikatora

Podział zbioru danych na zbiór uczący i testowy zależy od liczności tego zbioru.

Zbiory uczący i testowy są rozłączne (zawierają inne obrazy).

Częsty podział dla dużych zbiorów danych to:

— $2/3$ (zbiór uczący),

— $1/3$ (zbiór testowy).

2. Metody oceny jakości klasyfikatora

Ocena klasyfikacji na podstawie zbioru testowego:

1. **Macierz pomyłek** (*confusion matrix*)
2. **Miary oceny jakości klasyfikacji:**
 - ryzyko,
 - błąd klasyfikacji,
 - trafność klasyfikacji,
 - współczynniki TP, TN, FP, FN, ...
3. **Krzywa ROC**
4. **Krosvalidacja** (*cross-validation*)

3. Macierz pomyłek

Przypadek klasyfikacji do wielu klas $\mathcal{M} = \{1, 2, \dots, m\}$:

	klasa wskazana przez klasyfikator			
klasa pochodzenia obrazu	C_1	C_2	\dots	C_m
C_1	r_{11}	r_{12}	\dots	r_{1m}
C_2	r_{21}	r_{22}	\dots	r_{2m}
\vdots	\vdots	\vdots	\ddots	\vdots
C_m	r_{m1}	r_{m2}	\dots	r_{mm}

r_{ij} - liczba obrazów testowych z klasy C_i , przypisana do klasy C_j ,

N_i - liczność obrazów z klasy C_i (zbiór testowy)

Liczność zbioru testowego:

$$\#test = \sum_{i=1}^m N_i$$

Łączna liczba **poprawnie** zaklasyfikowanych obrazów testowych:

$$\#correct = \sum_{i=1}^m r_{ii}$$

Łączna liczba **błędnie** zaklasyfikowanych obrazów testowych:

$$\#error = \#test - \#correct$$

Przypadek klasyfikatora binarnego:

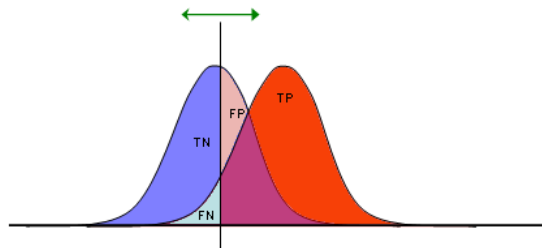
klasa pochodzenia obrazu	klasa wskazana przez klasyfikator	
	$C_1 (+)$	$C_2 (-)$
$C_1 (+)$	r_{11} (TP)	r_{12} (FN)
$C_2 (-)$	r_{21} (FP)	r_{22} (TN)

TP (*true positive*) - liczba poprawnie zaklasyfikowanych obrazów z klasy C_1

FP (*false positive*) - liczba błędnie zaklasyfikowanych obrazów z klasy C_2 do klasy C_1

FN (*false negative*) - liczba błędnie zaklasyfikowanych obrazów z klasy C_1 do klasy C_2

TN (*true negative*) - liczba poprawnie zaklasyfikowanych obrazów z klasy C_2

TP	FP
FN	TN

$$N_1 = TP + FN$$

$$N_2 = FP + TN$$

Rysunek 1. Współczynniki TP, FP, FN i TN dla klasyfikacji binarnej.

Źródło: [4]

4. Miary oceny jakości klasyfikacji

Miary uniwersalne (dla dowolnej liczby klas):

— **trafność** (*accuracy*)

$$\frac{\#correct}{\#test}$$

— **błąd klasyfikacji** (*error rate*)

$$\frac{\#error}{\#test} = 1 - \frac{\#correct}{\#test}$$

Miary w przypadku klasyfikacji binarnej:

— **trafność**

$$\frac{TP + TN}{N_1 + N_2} = \frac{TP + TN}{TP + FN + FP + TN}$$

— **błąd klasyfikacji**

$$\frac{FP + FN}{N_1 + N_2} = \frac{FP + FN}{TP + FN + FP + TN}$$

— **Ryzyko klasyfikatora szacujemy za pomocą błędu klasyfikacji** (patrz rys. 1)

— **współczynnik TP** (*TP rate*, czułość)

$$TPR = \frac{TP}{N_1} = \frac{TP}{TP + FN}$$

— **współczynnik TN** (*TN rate*, specyficzność)

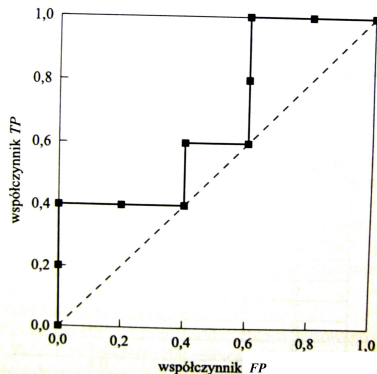
$$TNR = \frac{TN}{N_2} = \frac{TN}{FP + TN}$$

— **współczynnik FP** (*FP rate*)

$$FPR = \frac{FP}{N_2} = \frac{FP}{FP + TN}$$

5. Krzywa ROC

nr_rekordu	klasa	próg	TP	FP
		1,0	0	0
1	+	0,9	0,2	0
2	+	0,8	0,4	0
3	-	0,75	0,4	0,2
4	-	0,7	0,4	0,4
5	+	0,65	0,6	0,4
6	-	0,6	0,6	0,6
7	+	0,5	0,8	0,6
8	+	0,4	1,0	0,6
9	-	0,3	1,0	0,8
10	-	0,2	1,0	1,0

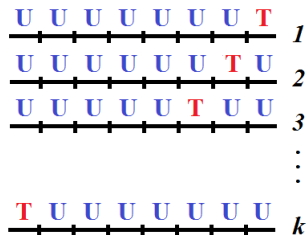

Rysunek 2. Krzywa ROC.

Źródło: [1]

6. K-krotna krosvalidacja

Dzielimy dane na k możliwie równych, wzajemnie rozłącznych, części. Do uczenia wykorzystujemy $k - 1$ części, do testowania pozostałą jedną część. Procedurę powtarzamy k razy, za każdym razem zmieniając zbiór testowy na kolejną niewykorzystaną dotychczas część.

Rysunek 3. K-krotna krosvalidacja: U-uczenie, T-testowanie.

Źródło: opracowanie własne

Sumaryczna liczba poprawnych klasyfikacji podzielona przez licznosc zbioru danych N stanowi **oszacowanie trafności klasyfikacji**.

— Szczególny przypadek:

N-krotna krosvalidacja (*leave-one-out cross-validation*),

gdzie N to licznosc zbioru danych przed podziałem na zbiór uczący i testowy.

Literatura

- [1] T. Morzy, *Eksploracja danych. Metody i algorytmy*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa (2013)
- [2] M. Krzyśko, W. Wołyński, T. Górecki, M. Skorzybut, *Systemy uczące się. Rozpoznawanie wzorców, analiza skupień i redukcja wymiarowości*. WNT, Warszawa (2008)
- [3] R.O. Duda, P.E. Hart, D.G. Stork, *Pattern Classification*, 2nd ed., Wiley, (2000)
- [4] http://en.wikipedia.org/wiki/Receiver_operating_characteristic